

EXPUNERE DE MOTIVE

În România, protecția persoanelor cu handicap este garantată prin Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

În Uniunea Europeană (UE), o persoană din șase are o anumită dizabilitate, de la o formă ușoară până la o formă foarte gravă. Aproximativ 80 de milioane de persoane nu pot, deseori, să participe din plin la viața socială și economică din cauza barierelor fizice și comportamentale din mediul în care trăiesc. Nivelul de sărăcie a persoanelor cu handicap este cu 70% mai mare în comparație cu media globală înregistrată, cauza principală fiind accesul limitat la obținerea unui loc de muncă, ca urmare a neadaptării la nevoile lor a programelor guvernamentale sau private în domeniul ocupării forței de muncă.

În anul 2011, Uniunea Europeană a ratificat tratatul de drept internațional intitulat Convenția ONU privind Drepturile persoanelor cu handicap, fiind primul tratat de drept internațional la care UE devine parte. Deși țara noastră este parte semnatară a acestui tratat încă din anul 2010, măsurile luate la nivel național în ceea ce privește incluziunea persoanelor cu handicap sunt implementate într-un ritm lent sau lasă loc de multe îmbunătățiri. Din nefericire, deținem recordul negativ al celei mai mici rate de integrare profesionale a persoanelor cu handicap la nivel UE, media europeană fiind de 40%.

Cu toate că România și-a asumat o serie de obligații în fața comunității internaționale, conform unui raport lansat de Institutul de Politici Publice din România “...mediul public nu este încă accesibil persoanelor cu handicap în cea mai mare parte. Există instituții publice importante care lucrează direct cu publicul și care nu au o rampă de acces în clădire, un ascensor sau minime facilități de comunicare cu clienții cu handicap. Aproximativ 50% dintre municipiile mari nu au adaptat trecerile de pietoni”.

Statisticile oficiale din România vorbesc de aproximativ 779.814 mii de persoane cu handicap. Participarea deplină economică și socială a persoanelor cu handicap este esențială pentru succesul Strategiei Europa 2020 a UE în promovarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii. Construirea unei societăți din care nimeni nu este exclus oferă oportunități de piață și stimulează inovația. Faptul de a oferi tuturor acces la servicii și produse prezintă un atu economic major având în vedere cererea din partea unui număr din ce în ce mai mare de consumatori în vârstă. De exemplu, piața UE a dispozitivelor de asistare (cu o valoare anuală estimată la peste 30 de miliarde EURO) continuă să fie fragmentată, iar dispozitivele sunt scumpe. Nici cadrele politice și de reglementare, nici elaborarea produselor și serviciilor nu reflectă nevoile persoanelor cu handicap în mod adecvat. Numeroase bunuri și servicii, precum și, în mare măsură, clădirile și echipamentele construite nu sunt încă suficient de accesibile.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap are scopul de a îmbunătăți viața indivizilor,

precum și de a aduce beneficii mai mari societății și economiei fără a împovăra inutil industria și administrațiile.

Obiectivul general al prezentului proiect de lege este de a oferi persoanelor cu handicap posibilitatea de a se bucura de drepturi depline și de a beneficia complet de participarea la viața socială și economică.

Legea 448/2006 conține prevederi care ar trebui să ducă la implementarea normelor europene privind accesibilizarea mediului public. Aceste cerințe de accesibilizare nu se referă numai la persoanele cu handicap motorii, ci și la deficiențele de auz, de vedere, ș.a.

A vorbi de incluziunea persoanelor cu handicap este total lipsit de credibilitate atâta timp cât nu sunt asigurate nici măcar condițiile minime de accesibilitate într-o clădire, astfel încât aceste persoane să nu mai necesite prezența unui însoțitor în permanență. Accesibilitatea cuprinde însă mai mult decât construirea unor rampe de acces. Într-o comunitate locală ea presupune o serie de adaptări cum ar fi spre exemplu:

- ✓ disponibilitatea semnelor și pictogramelor în limbaj Braille;
- ✓ disponibilitatea interpreților autorizați ai limbajului mimico-gestual;
- ✓ existența unor pagini de internet accesibile persoanelor cu handicap vizual;
- ✓ treceri de pietoni adaptate persoanelor cu handicap, inclusiv marcate prin pavaj tactil;
- ✓ locuri de parcare special amenajate pentru persoane cu handicap;
- ✓ stații și mijloace de transport în comun adaptate – existența mesajelor vizuale și auditive.

Necesitatea accesibilizării tuturor instituțiilor și a clădirilor publice (fie ale autorităților statului, fie ale persoanelor juridice), dar și a celorlalte spații publice dintr-o comunitate constituie una dintre nevoile care trebuie prioritizate la nivelul cheltuielilor publice și private.

Accesibilitatea este definită ca fiind posibilitatea oferită persoanelor cu handicap de a avea acces, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transporturi, la informații și la sisteme și tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC), precum și la alte infrastructuri și servicii.

În aceste domenii există încă bariere importante care însă vor trebui înlăturate pentru a oferi șanse egale persoanelor cu handicap, respectând pe deplin Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap. Aceasta include accesibilitatea la mediul fizic, la transporturi, la tehnologiile și sistemele de informații și comunicații (TIC) și la alte facilități/servicii.

Având în vedere faptul că în ultima decadă – de la data intrării în vigoare a legii și a obligațiilor și termenelor de implementare a măsurilor stabilite – România a înregistrat progrese mici nu numai în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor asumate prin aderarea la convenții internaționale, dar mai ales prin prisma îmbunătățirii gradului de accesibilizare pentru persoanele cu handicap și a creșterii gradului de integrare a acestor persoane în societate, considerăm oportună modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, astfel încât aceasta:

- să răspundă nevoilor reale ale persoanelor cu handicap în ceea ce privește accesibilitatea în toate mediile societății, fără bariere;
- să răspundă nevoilor reale sociale și economice;
- să asigure transpunerea în practică a obligațiilor asumate de țara noastră la nivel internațional;
- să țină pasul cu noile tehnologii și tendințe în acest sens;
- să creeze mecanisme eficiente atât în ceea ce privește creșterea gradului de accesibilizare, cât și să instituie mecanisme de sancționare care să stimuleze conformarea cu obligațiile stipulate de lege.

Având în vedere că modificările se referă și la apariția unei noi instituții, Consiliul Național Tripartid, care să aibă un rol definitoriu pentru apărarea drepturilor persoanelor cu handicap, considerăm că legea nr. 8/2016 trebuie să fie abrogată.

Față de cele de mai sus, supunem spre dezbatere și adoptare **propunerea legislativă anexată, de modificarea unor acte normative privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.**

Inițiator

Mara Calista, deputat PNL

